

Sygn. akt V GC 261/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Wiesław Kasprzyk
Protokolant:	st. sekr. sąd. Marzena Lewicka

po rozpoznaniu w dniu 23 lutego 2018 r. sprawy z powództwa

T. B.

S. C.

J. P.

T. P.

W. P. (1)

przeciwko

(...) spółka z o.o. w O.

o stwierdzenia nieważności uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników nr (...)dnia 24.08.2017 r. ewentualnie o uchylenie tej uchwały

1. oddała oba roszczenia
2. zasądza od powodów na rzecz pozwanego kwotę 1080 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia

Wiesław Kasprzyk

Sygn. akt . V GC 261/17

UZASADNIENIE

Powodowie T. B., S. C., J. P. , T. P. i W. P. (1) wnieśli o stwierdzenie nieważności względnie uchylenie uchwały o (...)Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...)spółka z o.o. O. z dnia 24.08.2017 roku w przedmiocie nieprzyjęcia porządku obrad nadzwyczajnego zgromadzenia .

Powodowie w uzasadnieniu stanowiska wskazali, że zaskarżoną uchwałą nadzwyczajne zgromadzenie wspólników pozwanej spółki, głosami wspólnika większościowego K. G. (1) , postanowiła nie przyjąć porządku obrad

zgromadzenia. W ocenie powodów powyższa uchwała została powzięta z naruszeniem art. 244 k.s.h. Zgodnie z tym przepisem wspólnik nie może ani osobiście ani przez pełnomocnika ani jako pełnomocnik innej osoby głosować w powzięciu uchwał dotyczących jego odpowiedzialności wobec spółki z jakiegokolwiek tytułu, udzielaniu absolutorium, zwolnieniu z zobowiązania wobec spółki oraz sporu między nim a spółką. Przepis powyższy zapobiega uczestniczeniu wspólnika w podejmowaniu decyzji dotyczących jego odpowiedzialności wobec spółki, zwalnających go od zobowiązań wobec spółki oraz dotyczących sporu między wspólnikiem a spółką. Bez tej regulacji wspólnicy mniejszościowi nie mieliby możliwości ochrony swoich interesów w spółce poprzez podjęcie uchwał dotyczących wspólnika większościowego wobec będącego jednocześnie np. członkiem zarządu. Skoro stosownie do treści artykułu 244 k.s.h. wspólnik nie może głosować przy powzięciu uchwał dotyczących jego odpowiedzialności wobec spółki z jakiegokolwiek tytułu to tym bardziej nie może on głosować przy powzięciu uchwały dotyczącej przyjęcia porządku obrad w którym przewidziane jest powzięcie uchwały dotyczącej jego odpowiedzialności wobec spółki. Zakładając racjonalność ustawodawcy nie sposób uznać, że w/w przepis nie odnosi się także do głosowania nad uchwałą w sprawie przyjęcia porządku obrad. Zaskarżona uchwała zatem jako sprzeczna z ustawą może być zaskarżona w drodze powództwa o stwierdzenie nieważności.

Powyższa uchwała jest również sprzeczna z dobrymi obyczajami, godzi w interesy pozwanej spółki i ma na celu pokrzywdzenie z powodów jako wspólników. Z dalszej części uzasadnienia pozwu wynika, że wspólnicy większościowi K. G. (1) i K. G. (2) wykorzystują pozycję dominującą w spółce. Z dokumentacji księgowej spółki wynika, że co miesiąc spółka ponosi wysokie koszty delegacji służbowych, średnio w granicach nawet 10 000 zł miesięcznie, które nie mają żadnego przełożenia na wyniki działalności spółki, pozyskiwania przez spółkę nowych zleceń. Ponadto w każdym miesiącu począwszy od lutego 2015 roku spółka dokonuje przelewu kwocie 15 990 zł brutto na rzecz spółki cywilnej pod nazwą P. spółka cywilna K. G. (3), na podstawie umowy o świadczenie usług z dnia 1 lutego 2015 roku. Ten fakt prowadzi do uszczuplenia środków finansowych spółki. Środki te wyprowadzane są także do Spółki (...), której prezesem zarządu jest K. G. (2). Piastując funkcję członka zarządu K. G. (3) prowadzi do znacznej niegospodarności wyrządzając przez to szkody szacowane na kwotę 1 098 722 zł 32 grosze dokonując rażąco nieuzasadnionych wydatków związanych z prywatnymi podróżami zagranicznymi oraz nieuzasadnionymi wypłatami z kasy spółki jak również wadliwym zarządzaniem i niegospodarnością skutkującą stratami.

Jedynym powodem głosowania przeciwko uchwale w sprawie przyjęcia porządku obrad jest uniknięcie odpowiedzialności odszkodowawczej członków zarządu wobec spółki. W tej sytuacji, w ocenie skarżących, niniejsze powództwo jest w pełni uzasadnione.

Pozwany – (...) spółka z o.o. w O. wniósł o oddalenie powództwa.

Pozwany w pierwszej kolejności zwraca uwagę na fakt, że w trakcie nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników spółki w dniu 24.08.2017 roku większością głosów nie podjęto uchwały nr (...) w sprawie przyjęcia porządku obrad. Nie można więc zgodzić się z twierdzeniem strony powodowej, że uchwała dotyczyła i nieprzyjęcia porządku obrad. Powodowie bowiem błędnie utożsamiają odmowę podjęcia uchwały zatwierdzającej porządek obrad z podjęciem uchwały o nieprzyjęciu porządku obrad. Mając na względzie powyższe, z uwagi na niepodjęcie uchwały oznaczonej numerem (...), uzasadniony zdaje się być zarzut braku przedmiotu zaskarżenia będącego podstawą wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały bądź też ze nieważności uchwały. Przedmiot zaskarżenia istniałby wtedy gdyby podjęta została uchwała o nie przyjęciu porządku obrad. Ponadto mając na uwadze wskazany w art. 250 k.s.h. katalog zamknięty podmiotów legitymowanych do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały oraz na podstawie art. 252 § 1 k.s.h. powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały, wskazać należy, że powodowie nie posiadają w przedmiotowej sprawie legitymacji czynnej do wystąpienia z tymi roszczeniami. Zgodnie z art. 250 pkt 2 k.s.h. Prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały wspólników przysługuje wspólnikowi, który głosował przeciwko przyjęciu uchwały i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Na zgromadzeniu w dniu 24.08.2017 roku wspólnicy T. B., S. C., J., T., W. P. (1) nie głosowali przeciwko przyjęciu porządku obrad oddali natomiast głosy za przyjęciem porządku obrad. Z uwagi na to mając na względzie przytoczony przepis nie mają legitymacji do zaskarżenia w powyższej uchwały. Należy zauważyć, że wspólnicy nie zgłosili sprzeciwu ani też tym bardziej nie dochowali aktów

staranności w postaci żądania jego zaprotokołowania ,co zgodnie z art. 250 pkt 2 stanowi przesłankę do wytoczenia powództwa.

Po zakończeniu obrad radca prawny W. P. (2) wskazał co prawda, że wspólnicy T. B., S. C. oraz J. P. pomimo zamknięcia obrad głosują przeciw i zgłaszają sprzeciw , jednakże powyższego stwierdzenia nie można uznać jako sprzeciwu zgłoszonego przez wspólników z uwagi na literalne brzmienie przepisu art. 250 pkt 2 k.s.h., który obowiązkiem zgłoszenia sprzeciwu oraz z żądaniem jego zaprotokołowania obciąża wspólników. Radca prawny W. P. (2) na zgromadzeniu wspólników 24.08.2017 roku z uwagi na nieprzedłożenie stosownego pełnomocnictwa nie działał w charakterze pełnomocnika tych wspólników a jedynie jako doradca. Ponadto jak wskazano w protokole zgłoszenie sprzeciwu przez radcę prawnego W. P. (2) nastąpiło już po zamknięciu przez przewodniczącego obrad zgromadzenia.

Kolejnym zarzutem zawartym w odpowiedzi na pozew jest zarzut naruszenia art. 251 k.s.h. poprzez przekroczenie terminu do wniesienia powództwa w niniejszej sprawie. Wskazany w przepisie art. 251 k.s.h. termin miesiąca na wniesienie powództwa o uchylenie uchwały liczony jest od dnia otrzymania wiadomości o uchwale to jest od dnia 24.08.2017 roku . Termin upłynął zatem bezskutecznie 24.09.2017 roku a powództwo wniesione zostało 25.09.2017 roku.

Sąd ustalił co następuje:

Powodowie są wspólnikami mniejszościowymi pozwanej spółki. Powód S. C. posiadacz 7 udziałów o łącznej wartości nominalnej 3500 zł, J. P., T. P., W. P. (1) posiadają łącznie 22 udziały o nominalnej wartości 11000 zł. Większościowymi wspólnikami są K. G. (1) posiadająca 84 udziały o łącznej wartości nominalnej 42000 zł oraz K. G. (2) który posiada 28 udziałów o łącznej wartości 14000 zł.

bezsporne

Spółka od ponad 25 lat zajmuje się nie produkcją kabin sanitarnych dla branży morskiej, statków i jachtów. Spółka ta w latach 2012 - 2016 wykazała ujemny wynik finansowy. W związku z ujemnym wynikiem finansowym spółka nie wypłaca dywidend od roku 2014.

bezsporne

Pismem z dnia 18.07.2017 roku mniejszościowi wspólnicy T. B., S. C., J. P., T. P., W. P. (1) na podstawie art. 236 k.s.h. wnieśli o zwołanie Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...)spółka z o.o. O.. W wezwaniu tym określono jednocześnie porządek obrad przyszłego zgromadzenia. W porządku obrad przewidziano m.in. podjęcie uchwały w sprawie odwołania K. G. (2) z funkcji członka zarządu spółki oraz pełnionej funkcji prezesa zarządu , podjęcie uchwały w sprawie odwołania K. G. (1) z funkcji członka zarządu , podjęcie uchwały w przedmiocie pociągnięcia do odpowiedzialności K. G. (2) wobec spółki za szkody wyrządzone w wyniku prowadzenia działalności , podjęcie uchwały w przedmiocie wystąpienia przez spółkę na drogę sądową przeciwko K. G. (2) z roszczeniem o naprawienie szkody wyrządzonej spółce, podjęcie uchwały w przedmiocie pociągnięcia do odpowiedzialności K. G. (1) wobec spółki za szkody wyrządzone w wyniku prowadzenia działalności konkurencyjnej oraz wadliwego zarządzania, podjęcie uchwały w przedmiocie wystąpienia przez spółkę na drogę sądową przeciwko K. G. (1) z roszczeniem o naprawienie szkody wyrządzonej spółce, podjęcie uchwały w sprawie rozwiązania spółki i otwarcia likwidacji oraz powołania likwidatora.

dowód

wezwanie do zwołania nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników dnia 18.07.2017 roku k. 32-34.

Dnia 24.08.2017 roku po godz. 16:00 w siedzibie spółki w O. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...)spółka z o.o. W O.. Zgromadzenie otworzyła M. J. wyznaczona i umocowana do tego przez zarząd spółki, która stwierdziła, że nadzwyczajne zgromadzenie zwołane zostało w sposób prawidłowy w trybie artykułu 232 k.s.h. w

związku z art. 326 § 1 k.s.h. Na zgromadzeniu reprezentowany był kapitał w ilości 192 udziałów, zgodnie z załączoną listą obecności, która stanowi załącznik nr 1 do protokołu zgromadzenia .

Nadzwyczajne zgromadzenie wspólników miało się odbyć według zaproponowanego przez T. B., S. C. , J. P., T. P., W. P. (1) porządku obrad przedstawionego w wwzwaniu z dnia 18 lipca 2017 roku.

W dalszej części zgromadzenia podjęto uchwałę na podstawie, której wybrano radcę prawnego M. J. na przewodniczącego nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników (Uchwała (...)). Następnie podjęto uchwałę o wyborze protokolanta w osobie aplikanta radcowskiego M. W. (uchwała (...)).

Następnie przystąpiono do głosowania nad treścią uchwały nr (...)w sprawie przyjęcia porządku obrad. Za uchwałę głosowały 73 udziały przeciwko 119 udziałów. W konsekwencji podjęto uchwałę po nieprzyjęciu porządku obrad proponowanego przez powodów.

dowód

Protokół nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 24.08.2017 roku wraz z listą obecności k. 35-40.

Sąd zważył co następuje:

Odnosząc się w pierwszej kolejności do żądania uchylenie uchwały zgromadzenia wspólników określonego w art. 249 k.s.h. wyjaśnić należy , że wbrew stanowisku pozwanego istnieje uchwała podlegające zaskarżeniu, innymi słowy istnieje przedmiot zaskarżenia.

Zdaniem pozwanego nie można zgodzić się z twierdzeniem strony powodowej, że uchwała określana jako (...)dotyczyła nieprzyjęcia porządku obrad. Powodowie błędnie utożsamiają bowiem odmowę podjęcia uchwały zatwierdzającej porządek obrad z podjęciem uchwały o nieprzyjęciu porządku obrad. Mając na względzie powyższe stanowisko powód wywodzi wniosek, że z uwagi na niepodjęcie uchwały oznaczonej numerem o (...)uzasadniony zdaje się być zarzut braku przedmiotu zaskarżenia.

W ocenie Sądu takie stanowisko nie zasługuje na aprobatę. Nie może bowiem budzić żadnych wątpliwości, że na zgromadzeniu dnia 24.08.2017 roku doszło do faktycznego głosowania, co znajduje odzwierciedlenie w protokole zgromadzenia (k. 38) , nad porządkiem obrad zaproponowanym przez wspólników mniejszościowych. W wyniku głosowania wspólników uczestniczących zgromadzeniu proponowany przez wspólników mniejszościowych porządek obrad nie został przyjęty. Nie oznacza to jednak, że na tym zgromadzeniu nie podjęto żadnej uchwały, co strona pozwana utożsamia z brakiem substratu zaskarżenia. W ocenie sądu zgromadzenie wspólników podjęło faktyczną **uchwałę o nieprzyjęciu porządku obrad zaproponowanego przez wspólników mniejszościowych**. O bycie lub niebycie uchwały nie może decydować bowiem strona redakcyjna proponowanej uchwały. Gdyby kierować się bowiem wyłącznie dosłowną redakcją przyszłej uchwały , w tym przypadku uchwały w sprawie przyjęcia porządku obrad, należałoby dojść do wniosku, że rzeczywiście takiej uchwały nie podjęto. Faktycznie jednak zgromadzenie wspólników zajęło stanowisko o nieprzyjęciu porządku obrad co także ma postać uchwały. Redakcję tekstu uchwały, często proponowana przez osoby prowadzące zgromadzenie wspólników nie może decydować o tym czy uchwałę podjęto czy też nie podjęto. O tym decydować musi całokształt okoliczności zgromadzenia wspólników. W tym przypadku całokształt tych okoliczności nie pozostawia wątpliwości co było przedmiotem głosowania oraz jaki był rezultat głosowania.

O bycie lub niebycie uchwały decyduje przede wszystkim przedmiot głosowania.

Przyjęcie proponowanego przez pozwanego stanowiska praktycznie pozbawiałoby wspólników niezadowolonych z treści uchwały ochrony art. 249 k.s.h.

Mimo istnienia uchwały będącej przedmiotem zaskarżenia żądanie powodów w tym zakresie podlega oddaleniu bowiem nie został spełniony warunek zawarty w treści art. 250 pkt 2 k.s.h.. Zgodnie z treścią tego przepisu prawo do

wytoczenia powództwa uchylenie uchwały wspólników przysługuje: wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu **zażądał zaprotokołowania sprzeciwu**.

Analiza tekstu protokołu nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników oraz lista obecności prowadzi do wniosku że w zgromadzenie uczestniczyli wszyscy wspólnicy mniejszościowi. Na zgromadzeniu obecny był także radca prawny W. P. (2), który jak wynika z treści protokołu **nie był formalnie umocowanym pełnomocnikiem** a jego rolę określono jako obserwator, doradca wspólnika T. B.. Z dalszej części protokołu wynika, że przewodnicząca zgromadzenia zaproponowała odczytanie protokołu jednakże wspólnicy mniejszościowi nie wyrazili zainteresowania odczytaniem. Wobec powyższego o godz. 16.45 zakończono zgromadzenie. Po formalnym zamknięciu zgromadzenia ale jak zdaje się wynikać z protokołu w obecności wszystkich obecnych wspólników obecny na zgromadzeniu radca prawny W. P. (2) stwierdził, że wspólnicy T. B., S. C. oraz J. P. pomimo zamknięcia obrad głosują przeciw i zgłaszają sprzeciw.

W ocenie sądu treść protokołu zgromadzenia, nie kwestionowanego przez strony, prowadzi do następujących wniosków:

1. obecny na zgromadzeniu radca prawny W. P. (2) nie był pełnomocnikiem żadnego ze wspólników mniejszościowych. Ta okoliczność wynika z treści protokołu, w którym wprost stwierdzono, że nie jest formalnie umocowanym pełnomocnikiem (k. 38).
2. żaden ze wspólników mniejszościowych niezadowolonych z treści uchwały nie zażądał zaprotokołowania sprzeciwu.
3. wobec braku stosownego umocowania-pełnomocnictwa nie wywiera żadnych skutków prawnych stwierdzenie radcy prawnego W. P. (3), że wspólnicy T. B., S. C. oraz J. P. głosują przeciw i zgłaszają sprzeciw. To stwierdzenie nie może być zatem utożsamiane z żądaniem zaprotokołowania sprzeciwu, o którym mowa w art. 250 pkt 2 k.s.h. bowiem przysługuje ono jedynie wspólnikowi ewentualnie umocowanym przedstawicielowi ale pod warunkiem legitymowania się stosownym pełnomocnictwem czego w tym przypadku zabrakło.

W konsekwencji Sąd stwierdza, że nie zostały spełnione przesłanki określone w art. 250 pkt 2 w związku z powyższym powództwo podlegało oddaleniu bowiem wspólnicy mniejszościowi utracili legitymację do zaskarżenia uchwały.

Odnosnie żądania powodów stwierdzenia nieważności uchwały. W ocenie strony powodowej doszło do naruszenia treści art. 244 k.s.h. zgodnie, z którym wspólnik nie może osobiście, ani przez pełnomocników, ani jako pełnomocnik innej osoby głosować przy powzięciu uchwał dotyczących jego odpowiedzialności wobec spółki z jakiegokolwiek tytułu, w tym udzielenia absolutorium, zwolnienia z zobowiązania wobec Spółki oraz sporu między nim a spółką.

Zdaniem powodów przepis ten zapobiega uczestniczeniu wspólnika w podejmowaniu uchwał dotyczących jego odpowiedzialności wobec spółki, zwalniających go od zobowiązań wobec spółki oraz dotyczących sporu między wspólnikiem a spółką. Powyższy przepis pozostawałby martwy gdyby wspólnicy większościowi byli uprawnieni do głosowania przy powzięciu uchwał dotyczących przyjęcia porządku obrad zawierającego wniosek o podjęcie uchwały dotyczącej odpowiedzialności wspólnika większościowego wobec spółki.

Oparcie żądania o przepis art. 252 k.s.h. dotyczy tych wszystkich sytuacji w których uchwała jest nieważna bezwzględnie na skutek sprzeczności z przepisami ustawy w tym przypadku z przepisem art. 244 k.s.h.

W ocenie sądu podjęta uchwała nie narusza treści art. 244 k.s.h. bowiem nie dotyczy ona **bezpośrednio** odpowiedzialności wspólnika wobec spółki. Jej przedmiotem było przyjęcie porządku obrad zgromadzenia wspólników. Inaczej mówiąc **żądanie powoda dotyczy uchwały, która nie jest objęta dyspozycją art. 244 k.s.h.**

Powyższe stanowisko sądu nie oznacza, że sąd nie dostrzega problemu wagi uchwał ustalających porządek zgromadzenia wspólników spółki. Sąd zdaje sobie sprawę, że w sytuacjach określonych w art. 244 k.s.h. wspólnicy większościowi mogą podejmować działania mające na celu niedopuszczenie do powzięcia uchwał dotyczących ich

odpowiedzialności wobec spółki poprzez nie blokowanie uchwał w przedmiocie porządku obrad a przewidujących ich odpowiedzialność.

Sąd dostrzega też problem jaki powstałby w przypadku ewentualnego odsunięcia wspólników większościowych, jak tego w tym przypadku chcą powodowie , od decydowania o porządku obrad zgromadzenia . Mogłoby to bowiem prowadzić do rezultatów niekorzystnych dla funkcjonowania spółki chociażby w postaci zmian składu zarządu , o czym zdecydowałiby faktycznie wspólnicy mniejszościowi.

Każda z opisanych opcji może w praktyce okazać się szkodliwa dla funkcjonowania spółki. Zdaniem sądu dokonując wyboru między obiema opcjami należy kierować się indywidualnymi względami każdej spółki której spór dotyczy. Dopiero bowiem szerszy kontekst konfliktu między wspólnikami da możliwość znalezienia optymalnego rozwiązania . Ten szerszy kontekst konfliktu znany jest sądowi ze sprawy o sygnaturze V GC 279/16 przedstawiony w zostały ostatnim akapicie uzasadnienia wyroku na karcie 115 akt sprawy.

W konsekwencji Sąd stwierdza, że powództwo i w tym zakresie podlega oddaleniu gdyż nie doszło do naruszenia art. 244 k.s.h. bowiem zaskarżona uchwała nie jest objęta dyspozycją tegoż przepisu.

O kosztach procesu orzeczono stosownie do treści art. 98 kpc.

Sędzia

Wiesław Kasprzyk